

Ting at vedtage at forlænge den bestaaende Tilstand med Hensyn til Menighedsraadene. Jeg er enig i den Opfattelse, at Menighedsraadene gøre Gavn, og at de have arbejdet sig ind som en Institution, man helst bør søge at bevare. Men samtidig mener jeg ogsaa, at man bør forlænge den bestaaende Tilstand ved at forlænge Varigheden af det kirkelige Raad. Dette høje Ting har, den Gang denne Sag var under Forhandling her, været enigt i, at disse to Institutioner høre sammen, idet det ellers vilde være at løse en Del af det kirkelige Forfatningsspørgsmaal uden at tage en anden nødvendig Del med. Jeg tilstaar, at der forekommer mig at være al mulig Anledning til at være forsigtig, efter at vi nu have hørt den højtærede Minister sige: Ja, nu har denne Sag udviklet sig i disse Aar, man har vænnet sig til den, nu vil ingen af med Institutionen, og nu kunne vi forandre et Spørgsmaal, som gav Anledning til en stor Debat her i Tinget, nemlig Spørgsmaalet, om Ministeren *kunde* eller *skulde* spørge Menighedsraadet i forskellige Forhold, og da navnlig om Præstednævnelser. Nu kunne vi faa forandret dette, thi i Praksis har dette *kunde* og dette *skulde* været det samme. Der staar nok, at man *kan* spørge om det, men det har man forstaaet, og det har i Virkeligheden været det samme, som om der havde staaet, at man *skulde* spørge om det. Jeg er glad ved, at det er en anden Minister, som sidder paa den Plads i Dag, thi havde det været den samme Minister, som gennemførte Loven i sin Tid, der havde udtalt dette her, vilde jeg ganske bestemt have erklæret, at det var ikke at holde de Forudsætninger, som vi den Gang var enige om. Men altsaa, dette rammer jo ikke den nuværende Minister. Den nuværende højtærede Minister har sin Opfattelse af Sagen, men jeg mener ogsaa, at dette høje Ting bør have den samme Opfattelse af Sagen, som det havde, den Gang da det Spørgsmaal sidst var under Overvejelse. Altsaa, ligesom jeg mener, at man helst bør gaa til en Forlængelse af Menighedsraadsloven, saaledes synes jeg, at der er al Anledning til ogsaa at gaa til en Forlængelse af Loven om det kirkelige Udvalg. Men jeg er ogsaa enig i, at man bør søge

at ordne dette som noget ganske foreløbigt, i det faste Haab, at der ikke maa hengaa alt for lang Tid — thi længe synes jeg ikke, det behøver at vare —, inden disse Overvejelser af de til Ministeren fremsendte Lovforslag kunne være endte, saaledes at Forslagene kunne komme paa Tingets Bord, og at det Forfatningsforslag, som er udgaaet fra det kirkelige Udvalg, kan komme til Overvejelse i Rigsdagen. Jeg haaber det, ikke alene fordi jeg mener, at dette Tings Standpunkt naturligt maa føre med sig, at man tager en saadan Stilling, men ogsaa, fordi det forekommer mig, at der sker stor Uret mod Præsterne ved at vedtage Menighedsraadsloven alene. Ogsaa derfor mener jeg, at man ikke bør gaa til en Ordning som den foreslaaede, men bør gaa den Vej, som det ærede Medlem, der først havde Ordet (Goos), og jeg her udtale os for. Thi det er jo ganske givet, at alle have forudsat, at en Præstevalglov — som det jo vilde blive i dette Tilfælde, hvad enten der staar *kan* eller *skal* i den — og en Præstelønningslov med Nødvendighed maa høre sammen; og det forekommer mig, at det er ubilligt, at man vil ordne det ene uden samtidig at ordne det andet. Vi have i disse Aar beskæftiget os en Del med Forbedring af Skoleembederne rundt omkring i Landet; Skoleembederne have faaet en betydelig Forhøjelse og ere gaaede fremad i Indtægt, og de ere for saa vidt alle bleven sikrede paa forkellig Maade, ogsaa de, som ikke have opnaaet en Forhøjelse. Samtidig dermed har man ved Tiendeafløsningen absolut grebet ind i Præsterens Indtægter. Vi kunne roligt sige, at saa længe som Kapitelstaksten holder sig over den Norm, som gjaldt ved Tiendeafløsningen, altsaa 9 Kr. 16 Øre, ville ogsaa Præsterne lide et pekuniært Tab. Gaar man desuden til at træffe en Ordning, hvorved en hel Mængde Præster komme til at sidde deres Liv igennem i smaa Embeder uden at blive forfremmede videre og uden at opnaa den samme Ordning, som vi alle var enige om var den ønskelige for Skolelærernes Vedkommende, forekommer det mig, at der sker dem en stor Uret. Det er ogsaa en af Grundene, hvorfor jeg ikke mener, at man bør gaa til at træffe en saadan Ordning, uden at Spørgsmaalet i det hele